

שם המרצה: ד"ר ליעז עוזיאל

שם הקורס: מחקר חברתי מתקדם

קוד קורס: 60-913-02

סוג הקורס: סמינריון

שנת לימודים: תשע"ט סמסטר: שנתי היקף שעות: 2 ש"ס.

א. מטרת הקורס:

רכישת מיומנות בביצוע מחקר חברתי על כל שלביו. במסגרת הקורס נעסוק בגיבוש רעיונות מחקריים, פיתוחם, תרגומם למערך מחקר, בחינתם באופן אמפירי, וניסוחם בדו"ח מחקר.

ב. תיאור הקורס:

הסטודנטים חופשיים לבחור נושאי מחקר כרצונם תוך זיקה למסגרת הכללית בה עוסק הקורס: הבדלים בין-אישיים בהתנהגות חברתית.

כלומר, המחקר צריך לכלול התייחסות ולמשתנה/י אישיות ולתופעה חברתית/ארגונית.

דגש יושם על תכונות האישיות הבאות: שליטה-עצמית, ניהול רושם אקסטרוברטיות, נירוטיות, דימוי-עצמי.

המחקרים יכולים ללבוש צורות שונות: ניסוי מעבדה, ניסוי שדה, מחקר אורך, מטה-אנליזה, ומחקר מתאמי עם קריטריון חיצוני (אובייקטיבי).

באופן עקרוני, לא יתקבל מחקר מתאמי המתבסס על דיווח-עצמי בלבד בנקודת זמן אחת.

סמסטר א' – פיתוח רעיון מחקר והצגתו בכתב ובעל-פה

שיעורים 1-2: רקע על המחקר בפסיכולוגיה חברתית/אישיותית

שיעור 3: רקע על איך לגבש רעיון מחקר.

עד שיעור 3: התקבצות בזוגות.

שיעורים 3-5: בסיס תיאורטי לגיבוש נושאי המחקר.

שיעורים 6-7: מפגשים אישיים.

עד שיעור 8: מסמך קצר המסכם את שאלת המחקר + ההשערות העיקריות + מקורות מרכזיים.

שיעורים 8-10: הצגת המחקר בכיתה על-ידי כל צוות וקבלת משוב.***

שיעורים 11-12: מפגשים אישיים.

שיעור 13: מצגות של נושאי המחקר וקבלת משוב כיתתי.

בסיום סמסטר א' יגישו הצוותים הצעות מחקר מפורטות.

הצעת המחקר תכלול מבוא, שיטה, מקורות ונספחים ותהייה בהיקף של עד 12 עמודים.

הצעת המחקר תשכלל בהיקף של 30% בציון הסופי.

סמסטר ב' – ביצוע מחקר וכתובת דו"ח מחקר

בסמסטר ב' נעסוק בביצוע המחקר וכתובת הדו"ח הסופי.

כל צוות יחקור את שאלת המחקר שהציע.

מרבית השיעורים יתבססו על מפגשים אישיים עם הצוותים + שיעורים כיתתיים סביב סוגיות מתודולוגיות.

המפגשים האחרונים יכללו פרזנטציות של המחקרים בפני הרכב "כלל שכבתי" (שתי הכיתות).

ההצגה תכלול את שאלת המחקר, רקע תיאורטי, השערות, שיטה, תוצאות ומסקנות. מבנה המצגת יהיה כשל מצגת

בכנסים והיא תיערך 12 דקות.

דו"ח המחקר המסכם

בסיום הסמסטר יוגש דו"ח מחקר סופי. הדו"ח יציג את סיכום עבודת המחקר ויכתב בפורמט של עבודה מדעית.

הדו"ח יכלול תקציר, מבוא, שיטה, ממצאים, דיון, רשימת מקורות, נספחים. היקף הדו"ח אינו מוכתב. עליו לכלול

את הפרקים הבאים: תקציר שאינו עולה על 250 מילה; מבוא ממצה המסתיים בהשערות מחקר ברורות (היקף: 5-

10 עמודים); שיטה הכוללת תיאור המדגם, הכלים, וההליך; פרק תוצאות הכולל התייחסות לשלשה היבטים:

תיאור כללי של משתני המחקר, בדיקת השערות המחקר (החלק המרכזי בפרק), התייחסות להסברים

חלופיים/ממצאים נוספים; דיון, הכולל את סיכום הממצאים לאור ההשערות, השלכות הממצאים למושגים

התיאורטיים שנכללו במחקר, יישומים פרקטיים של המחקר, התייחסות לחולשות המחקר, והצעות למחקרי המשך;

רשימת מקורות בפורמט של ה-APA. על הרשימה לכלול מקורות מרכזיים בתחום עם עדיפות למחקרים מ-10

השנים האחרונות; נספח, אשר יציג את כלי המחקר וניתוח של נתונים שלא הוצגו בגוף הדו"ח.

ג. דרישות קדם: אין

ד. חובות / דרישות / מטלות:

- השתתפות פעילה בשיעורים
- פרזנטציה בכיתה
- הגשת הצעת מחקר ודו"ח מחקר מסכם

ה. מרכיבי הציון הסופי :

הציון בקורס ייקבע על סמך הצעת המחקר (30%), דו"ח המחקר הסופי (50%), מצגת ראשונה (5%), מצגת סופית (10%). כמו-כן ציון (5%) יינתן גם עבור השתתפות פעילה בשיעור ותרומה משמעותית לדיונים בכיתה.

הן ביחס להצעת המחקר והן ביחס לדו"ח המחקר הסופי: ניתן להגיש טיוטא מוגמרת אחת לבדיקה מקדימה. בעקבותיה יינתנו הערות לתיקון לקראת הגשה סופית.

ניתן ורצוי להתייעץ בתהליך העבודה בטרם הגשת הדוחות הכתובים.

ו. רשימת קריאה:

הסטודנטים יידרשו לקריאה העוסקת בסוגיות כלליות של ביצוע מחקר חברתי, ולקריאה של מאמרים בנושאי המחקר שלהם.

סמסטר א'

מצב המחקר בתחום

Baumeister, R. F., Vohs, K. D., & Funder, D. C. (2007). Psychology as the science of self-reports and finger movements: Whatever happened to actual behavior? *Perspectives on Psychological Science*, 2(4), 396-403

Fanelli, D. (2012). Negative results are disappearing from most disciplines and countries. *Scientometrics*, 90(3), 891-904

ינאי, א. ו-צזנה, ר. (2012). השקר הלבן של המדע. אודיסאה, 17, 11-15.

Simmons, J. P., Nelson, L. D., & Simonsohn, U. (2011). False-positive psychology undisclosed flexibility in data collection and analysis allows presenting anything as significant. *Psychological science*, 22(11), 1359-1366

Anderson, C. A., Lindsay, J. J., & Bushman, B. J. (1999). Research in the Psychological Laboratory Truth or Triviality? *Current Directions in Psychological Science*, 8(1), 3-9

Lilienfeld, S. O. (2012). Public skepticism of psychology: Why many people perceive the study of human behavior as unscientific. *American Psychologist*, 67(2), 111-129

Feldman, D. C. (2004). What are we talking about when we talk about theory? *Journal of Management*, 30(5), 565-567

Peterson, C. (2009). Minimally sufficient research. *Perspectives on Psychological Science*, 4(1), 7-9

Gray, K., & Wegner, D. M. (2013). Six Guidelines for Interesting Research. *Perspectives on Psychological Science*, 8(5), 549-553

פיתוח רעיון מחקרי וכתבת סקירה תיאורטית

Barley, S. R. (2006). When I write my masterpiece: Thoughts on what makes a paper interesting. *Academy of Management Journal*, 49(1), 16 - 20

Baumeister, R. F. & Leary, M. R. (1997). Writing narrative literature reviews. *Review of General Psychology*, 1(3), 311-320

McGuire, W. J. (1997). Creative hypothesis generating in psychology: Some useful heuristics. *Annual Review of Psychology*, 48, 1-30

ניהול-רושם

Crowne, D. P., & Marlowe, D. A. (1960). A new scale of social desirability independent of psychopathology. *Journal of Consulting Psychology*, 4, 349-354

McCrae, R. R., & Costa, P. T. (1983). Social desirability scales: More substance than style. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 51, 882-888

Ones, D. S., Viswesvaran, C., & Reiss, A. D. (1996). Role of social desirability in personality testing in personnel selection: The red herring. *Journal of Applied Psychology*, 81, 660-679

Paulhus, D. L. (1984). Two-component models of socially desirable responding. *Journal of Personality and Social Psychology*, 46, 598-609

Uziel, L. (2010). Rethinking social desirability scales: From impression management to interpersonally oriented self-control. *Perspectives on Psychological Science*, 5(3), 243-262

שליטה-עצמית

- Baumeister, R. F., Vohs, K. D., & Tice, D. M. (2007). The strength model of self-control. *Current Directions in Psychological Science*, 16, 396-403
- Hagger, M. S., Wood, C., Stiff, C., & Chatzisarantis, N. L. D. (2010). Ego depletion and the strength model of self-control: A meta-analysis, *Psychological Bulletin*, 136, 495–525
- Mischel, W., Shoda, Y., & Peake, P. K. (1988). The nature of adolescent competencies predicted by preschool delay of gratification. *Journal of Personality and Social Psychology*, 54, 687-696
- Mischel, W., Shoda, Y., & Rodriguez, M. I. (1989, May 26). Delay of gratification in children. *Science*, 244, 933-938
- Tangney, J. P., Baumeister, R. F., & Boone, A. L. (2004). High self-control predicts good adjustment, less pathology, better grades, and interpersonal success. *Journal of Personality*, 72, 271-322

סמסטר ב'

כתיבה מחקרית

- Anderson, C. A., Lindsay, J. J., & Bushman, B. J. (1999). Research in the psychological laboratory: Truth or triviality? *Current Directions in Psychological Science*, 8(1), 3-9
- Bem, D. J. (1987). Writing the empirical journal article. In M. P. Zanna & J. M. Darley (Eds.), *The compleat academic: A practical guide for the beginning social scientist* (pp. 171-201). New York: Random House
- White, L. (2005). Writes of passage: Writing an empirical journal article. *Journal of Marriage and Family*, 67, 791-798